

Ecoul

Director: **CONST. I. ȘTEFĂNESCU**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Strada Vasile Goldiș No. 5.

Telefon 1678

ARAD

ABONAMENTE

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni. Pentru bănci, cafenele, industrii toate instituțiile particulare și administrațiile publice lei 1500 anual.

Dela o zi — la alta

Un casier delapidază 40 milioane lei

Senzaționalele descoperiri dela Administrația financiară a sectorului 4 Verde din Capitală. — Delapidatorul a fost arestat. — Alte arestări în perspectivă

Cercetările făcute de o săptămână la București, asupra unor fraude săvârșite la o administrație financiară, au dus la constatarea că într-adevăr aceste fraude sunt importante, fiind imputate șefului și evaluându-se la 16 milioane lei.

El proceda astfel: Sumele mari care le încasa nu le trecea la cont, ci dădea o chitanță provizorie, iar chitanțele definitive erau făcute numai cu sumele mici, astfel că în registrul definitiv erau trecute sume de mică importanță.

În urma cercetărilor făcute sub supravegherea ministrului de finanțe, casierul Varvieri dela Administrația financiară a sectorului 4 Verde a fost ieri arestat.

Cercetările au stabilit că acest casier n'a fost verificat niciodată. O inspecție de formă s'a făcut în 1934. Răspunzători de această neglijență sunt: Inspectorul financiar respectiv, administratorul financiar și directorul șef al contabilității.

Dupa unele informații sumare delapidate s'ar ridica la 40-40 milioane lei. Numai în urma unei verificări sumare s'a constatat lipsa a 16 milioane lei.

Inspectorul general Tăutu a pus imediat la curent pe ministrul de finanțe Cancicov cu descoperirile sale.

Ancheta continuă pentru a se stabili răspunderile. Avera principalului vinovat, Varvieri a fost sechestrată ieri noapte. Se cercetează dacă el are depozite la bănci, sau proprietăți în afara de Capitală.

Se va pune sechestrul și pe averea contabilului șef, a casierului general, administratorului financiar și inspectorului financiar responsabili.

Fața de această nouă și mare fraudă în averea statului, se crede că ministrul de finanțe va da ordine severe pentru controlul gestiunilor dela toate administrațiile financiare din țară.

În cursul cercetărilor, Maneas Varvieri n'a recunoscut decât delapidarea a 9 milioane lei.

În ultimul moment se află că această afacere va lua proporții. Dată fiind gravitatea acestor neleguiri, se crede că funcționarul vinovat n'a operat singur. Se așteaptă în consecință senzaționale arestări.

Se pregătesc două memorii pentru d. Dinu Brătianu

Unul îl redactează d. Bébé Brătianu și altul d. Petre Ghiață

Frământările din partidul național liberal sunt departe de a fi potolite. Peste tot locul nemulțumiri și disensiuni, culminând cu situația dela Ilfov.

Conducerea partidului este din această cauză extrem de alarmată și se așteaptă întoarcerea în țară a d-lui Dinu Brătianu pentru a se proceda la o acțiune menită să astâmpere agitația din partid.

Până atunci, d. Bébé Brătianu, secretarul general al partidului, va întocmi un raport detaliat asupra situației din toate organizațiile județene ale partidului liberal.

Recentele alegeri comunale și județene au dat drum liber nemulțumirilor care mocneau în sânul organizațiilor și aproape pretutindeni partidul s'a văzut sabotat de însași membrii lui despărțiți de certuri și rancune și împărțiți în tabere vrăjmașe.

D. Bébé Brătianu, în lumina informațiilor pe care le a strâns, va expune și va analiza în memoriul pe care îl redactează actualmente, situația fiecărui județ în parte. Acest memoriu va fi înmănat d-lui Dinu Brătianu, care este de părere că luând avizul delegației permanente să facă importante schimbări la conducerea anumitor organizații județene.

Dar în afară de raportul pe care îl pregătește d. Bébé Brătianu, un memoriu identic — și privind întreaga țară, nu numai situația dela Ilfov — va înmâna d-lui Dinu Brătianu, d. Petre Ghiață. D sa în adunarea care a avut loc Marți seara a primit această însă-

cinare din partea hașistilor. După cum se vede, sosirea în țară a d-lui Dinu Brătianu

este legată de importante evenimente pentru partidul liberal.

D. Dinu Brătianu se înapoiază în țară la 6 Iulie

D. Dinu Brătianu și a fixat reîntoarcerea în țară pentru ziua de 6 Iulie.

Reîntoarcerea d sale este așteptată cu nerăbdare de către cele două tabere în litigiu: hașistii și vechile cadre ale partidului liberal.

Imediat după reîntoarcerea

d sale din străinătate, primul act politic al d-lui Dinu Brătianu va fi o amplă analiză asupra situației interne din partidul liberal.

În ziua de 7 Iulie d Dinu Brătianu va prezida o conferință a fruntașilor vechilor cadre ale partidului.

Internaționalele 2 și 3 fac front unic pentru guvernul din Valencia

Delegații internaționalelor se vor întruni la Geneva. — Orașul Bilbao aproape în întregime încercuit. — Rezistența guvernamentalilor e imposibilă

MOSCOVA, 17 (Rador). — Conducătorii internaționalelor 2 și 3 au ținut ieri o ședință aici. Ei au hotărât să alcătuiască un front unic pentru ajutorarea guvernului din Valencia.

Delegații internaționalei socialiste și ai celor comuniste se vor întruni la Geneva cât mai curând cu puțință, și un comitet mixt al ambelor internaționale va elabora planul de acțiune.

Naționaliștii au făcut peste 10 000 prinsonieri

VITTORIA, 17 (Rador). — Numărul prinsonierilor făcuți de naționaliști în ultimele zile în sectorul Derio, San Domingo, și San Roque, trece peste 4000 și

continuă să crească. Dela strângerea centurii de fer din jurul orașului Bilbao naționaliștii au făcut peste 10,000 prinsonieri.

Aviația naționalistă a început ieri bombardarea coastelor prăpăstioase ale șirului de munți Salsburu dela Vest de Bilbao. Creștele acestor munți domină mai multe orașe importante ale bascilor și în special San Domingo și Archanc. Bombardarea acestor munți este deosebit de semnificativă, căci la picioarele lor trece șoseaua spre Santander, pe care se aprovizionează apărătorii centurii de fer.

Se pare că naționaliștii urmăresc să stabilească pozițiile lor pe creștele munților Salsburu.

(Cont în pag. 3, col 4-5)

BULETIN INTERN

— Un nor de lacuste a invadat câmpurile din județul Covurlui și a început să mănânce porumbul și grâul comunei Mastacani, pe o suprafață de 100 hectare. Se lucrează la omorârea lor.

— D. V. V. Tillea a vizitat ieri pe d. Milan Hodza, prim ministru al Cehoslovaciei, cărui a înmănat un document prețios: Originea protestului comun înaintat pe lângă reședința împăratului habsburgic împotriva slovacilor și croaților, contra reședinței de asuprire maghiară. Protestul este semnat de d-nii Vaida, Marșiu, Aurel Vlad, etc. și Milan Hodza, care coordona pe atunci acțiunea blocului parlamentar al minorităților.

— D. Gh. Brătianu a făcut o amplă expunere a situației în fața delegației permanente a partidului nostru. După ce a arătat că partidul nostru stă la centrul mișcărilor de dreapta și de stânga, a dat citire unui manifest pe care l va lansa săptămâna aceasta către țară. Manifestul subliniază că georgiștii se ridică ca un întreg zăgaz al păcii, proprietății și libertății.

— Tribunalul Brașov, secția doua, a dat ieri o sentință puțin obis-

nuțită. Elevul Nicolae Costea, dela liceul comercial a fost condamnat la 4 ani închisoare pentru că a amenințat pe profesorul de limba italiană că l impușcă dacă nu l trece la corigență.

NOTE ZILNICE

Dumineca trecută a fost la Cluj o sărbătoare culturală nu a Ardealului, ci a Națiunii Române. Reprezentanții culturii noastre au adus Suveranului suprem omagiu drept recunoștință, decernându l diploma de „doctor honoris causa” al Universității clujene.

Este incununația eforturilor pe care Suveranul țării le-a făcut împreună cu elita noastră intelectuală pentru promovarea culturii românești. Este, în același timp, o importantă etapă în drumul acestor eforturi în drumul către naționalizarea culturii, către crearea acelu specific românesc în progresele literelor și științei.

Baza acestei naționalizări culturale o indică Suveranul în discursul răspuns dela Universitatea din Cluj când spune:

„Virtuțile care veacuri de-a rândul ne-au păstrat neclintit

neamul pe aceste plaiuri, sunt chiar virtuțile de căpetenie ce se cer pentru înfăptuirea unei opere științifice: răbdare și credință în isbândă. La aceasta trebuie noi, generația nouă, să adăugăm încă o virtute: credința în muncă, — fiindcă fără ea, orice încercare de a face o operă utilă și temeinică este zadarnică.

Când zic că din sufletul neamului nostru, trebuie să culegem puterea culturii românești, nu vreau să zic că trebuie să rămânem la o cultură primară și rurală, — hotărât că nu! Dar rolul omului de știință este tocmai de a alambica din acest suflet elixirul ce dă vieții noastre intelectuale specificul românesc.

Sunt cuvinte epocale isvorite din înțelepciunea adâncă a Cito-

rului culturii naționale, cărora le urează înaltul angajament al Majestății Sale, în următorii termeni pe cât de clari, pe atât de categorici:

„Vreau să ridic și să incurajez orice operă de valoare produsă de o minte românească. Dar cer mai înainte de toate ca această operă să fie serioasă și să aducă un aport real ramurii de cultură căreia aparține.”

Majestatea Sa Regele Carol II confirmă deci un angajament de care este adânc legată opera pentru crearea unei culturi cu structură pur românească, cu condițiunea ca produsul energiilor spirituale ale noastre să poarte sigiliul seriozității. Este aici o nuanță de înaltă mustrare, poate pentru aceia cari au crezut că prin creațiuni spirituale superficiale se pot încadra în rândurile oamenilor de adevărată contribuție pe tărâmul culturii. Și pentru a nu fi nici un dubiu asupra înaltei do-

rințe, Suveranul a ținut să adauge sensul pe care cultura îl are în viața unui neam spunând:

„Cultura nu este un lucru de sine stătător; este un element de căpetenie în sinteza puterii și dreptului la viață al unui neam. Ea este partea referitoare a patrimoniului național, care dă dreptul unui popor de a supraviețui eternității.”

E timpul ca adâncul sens al cuvintelor regale să pătrundă în conștiința noastră a tuturor și, cu credința că slujim Patria și Tro-nul, să aducem în măsura posibilităților noastre o contribuție ori-cât de mică pe altarul culturii naționale. Numai așa vom putea scrie în istoria neamului nostru, cu conștiința perfect împăcată, că generația care a succedat războiului pentru întregire și-a făcut datoria cimentând întregirea spirituală și sufletească, pe bazele unei culturi în care primează specificul autohton.

„ECOUL” LITERAR-ARTISTIC

Ingrjit de FLORICA CIU

DIN FLAUTUL DE JAD

- Traducere din poezia chineză -

In apusul soarelui

In apusul soarelui,
Norii se risipesc ca o mătase multicoloră.
Fluviul liniștit pare o nesfârșită pânză albă.
După frunzele-aplecate, știi că roua a căzut multă,
Și că norii sunt deși căci nu se mai vede vârful munților.
Peștii jucându-se, fac să tremure nufierii;
Păsărelele sburând, scutură florile.

Natura veșnic schimbătoare

Bolnav, locuiesc de multă vreme în pădure;
Copacii și râul cascând îmi purifică sufletul solitar.
Intins în pat, contemplan natura veșnic schimbătoare;
Calm, mă gândesc la ființele în viață.
Suflul primăverii face să răsară plantele,
Dar vara a început să și răspândească dogoarea.
Sub această revărsare de viață,
Toamna își pregătește pe ascuns, opera.
Vai! când vor înceta suspinele și temerile mele?

In Capitală

Pe cele șase mari bulevarde, praful se ridică, tobele
[răsund].
Trapul cailor și roțile trăsurilor se-aud pretutindeni.
Oamenii aleargă după hrană și după îmbrăcăminte.
Cele patru clase ale societății se'ncrucșează fără'nce-
[ftare, la flecare colț de stradă].
Anii ca toate lucrurile, urmează apa care curge.
Intâmplările acestei lumi sunt ca florile care se scutură
[în vântul dimineții].
Nici o zi de odihnă pentru acei care-aleargă după
[glorie!]
Oare dânsul nu-și dau seama că'ntr'o clipă
Prezentul va fi tot așa de zadarnic ca și trecutul?
AL. T. STAMATIAD

Incertitudine*)

- Emiliei -

Sunt focul prins de adâncului măsură;
Tot aridul din basmul necuprins;
Și 'n fulgerul unei plecări am stins
A clipelor zadarnică făptură.
...Căci ți-am legat enigma ce murmură,
Suflând în strune dorul meu alb nins
Cu nemurirea gândului aprins, —
Desfă-l de-acum din a uitării-armură...
Nu te'ndoli de-a mitulul purpură;
Tristețea mea nu are nici o vină, —
Am strâns din crângul visului lumină.
Și inima atinsă de arsură:
Solie grea ți grătește, că: te rog,
Să nu m'abați incert spre... epilog!..

Mustrare

Clar soarele își tremură lumina,
Ce'n suflet bate tinerii fiori;
Sin găzele descântă printre flori, —
Și farmecile mbracă viu grădina..

In iarba 'nnaltă, plină de viori
Mai baze acorduri vechi albina, —
Li'n mine crud svăcnește iarăși vina,
De-a fi visat la luna dintre nori.

Cu tine'n nopțile în cari răcoarea
Fila de prin a bolșii aspri pori,
Când plopii'n drum ne repetau cântarea...

..Și ochii-mi verzi își flutură mirarea,
Cai vieții tale'ntunecați cocori
Fugiră lung — și m'au lăsat cu zarea...

Petru Sfetca

*) Din vol. „Cantilene” ce va apare.

GEORGE STRAT: ELOGIUL LIBERTĂȚII

Am avut întotdeauna cultul oamenilor excepționali, admirându-le unora cultura sau știința, altora inteligența deosebită și talentul sub toate aspectele lui curceroare. Lor le datorez puținele și unicele satisfacții ale tinereții. În ceasuri de îndoeli, în clipe de disperare, la umbra lor, parcă paginile lăuate de ei, sau meditănd asupra vieții lor, am simțit că reasc, că viața nu este chiar atât de tragică cum mi-a părut într'un moment de desamăgire.

Față de acești privilegiați, creații minunate ale neînțelesei naturi ca să ne dea imaginea de măreț, de frumos și perfecțiune, meniți să ne arate binele și să lărgiască orizonturile omului din toate vremile — n'am încetat și nu voi înceta niciodată să am cea mai profundă admirație, ori câtă lipsă de personalitate ar putea să denote o asemenea atitudine.

Scriind rândurile acestea, mă gândesc mai mult la oamenii excepționali pe cari i am cunoscut mai îndeaproape și la alții cari încă trăesc, fără să le fi stat cândva în jur, pentru că cei trecuți demult în istoria lumii prezintă valori universale, independente de afecțiunile unora sau altora.

Din această frescă a strălucirilor mele — păstrez o caldă amintire d-lui George Strat, fostul meu profesor de la Facultățile de Drept din Oradea și Cluj, unul dintre spiritele de elită ce am cunoscut în lumea universitară.

Dar nu despre profesorul George Strat vreau să scriu astăzi. Poate mai târziu, când viața imi va îngădui răgazul unor retrairi frumoase și înalțătoare, mă voi încumeta să scriu timide amintiri din anii de studenție. Ci astăzi vreau să încrustez rânduri fugare, lipsite de ori ce pretenții, despre cartea nou apărută a scriitorului George Strat. Și aci revin asupra celor scrise în fruntea cronicii.

Chiar dacă d. George Strat nu m'ar fi fost profesor, chiar dacă nu m'ar lega de dânsul amintirea atenției deosebite față de studenții săi, ași fi avut un cult față de acest scriitor maestru, a cărui inteligență atât de vie se imbină armonios cu o cultură variată și adâncită.

Nu întotdeauna i-am împărțat vederile personale, cum n'am fost de acord cu credințele politice ale d-lui George Strat, dar întotdeauna m'a fermecat verva i inepuizabilă, spiritul critic incisiv, tăria și curajul opiniilor. În locul unui prozelitism cu ori ce preț, interesat și de ocazie, am fost un admirator al intelectualului care te cucerește prin tot ceea ce gândește și așterne pe hârtie, pe care îl prețuești apoi împotriva tuturor divergențelor.

De ani de zile urmăresc activitatea publicistică a d-lui George Strat și ei îi datorez răscolitoare incantații celebră. Stilul colorat, agresiv uneori, tonul palpant, ideile surprinzătoare ce mustesc mai în fiecare rând, informația bogată și cu măiestrie orânduită — au fost daruri luminoase cu

cari se răsfață pasiunea lectorului. „Elogiul libertății” nu mi este deci o carte nouă, cuprinzând o culegere de articole, studii și note publicate, mai eri de autor.

Pentru libertate, pentru descătușarea omului din ghiarele forțelor oarbe ale naturii și societății de totdeauna, umanitatea purtat o luptă multiseclară. Atâtea răboaie răsunătoare s'au deslănțuit în cursul veacurilor pentru dobândirea libertății.

Elogiul libertății făcut de d. George Strat are ceva din asemănarea acestor lupte. În acest sens dinamic este scrisă această operă. Ea vedește combatantul înaintea doctrinarului, pentru că autorul n'a conceput un tratat științific asupra libertății. În chiar prefața cărții autorul însuși mărturisește această intenție. Articolele „Elogiul libertății” și „Burghezia” confirmă și mai mult preocupările d-lui George Strat.

Desigur, un tratat sec de doctrină, cu definiții strict științifice sau politice, cu confruntări de definiții, ar ispiți mai puțin pe cetitor. Asemenea opere sunt destinate mai mult pentru cercuri restrânse și, în tot cazul, captivează mai puțin. Din acest punct de vedere — autorul se dovedește și un bun psiholog.

Mai toate paginile sunt închinare evenimentelor zilnice, din imediata preocupare a societății — dar în discuțiunea lor autorul pune toată pasiunea și cultura unui autentic dialectician.

Format în cetatea universitară a Franței, d. George Strat și a apropiat aspirațiunile sprijinitului francez spre libertate și individualism, bunuri pe cari le consideră singura cheazăie a culturii avansate și a creațiilor eterne. Dar se îndepărtează profund de Franța ce merge prapăstios spre comunism, spre un regim colectivist. Iată ce scrie despre recenta desiluzie comunistă a lui André Gide:

„Ultimul dintre acești renegați ai bolșevismului, care începe să se desmeticiască, lepădându-se îngrozit de Satana comunistă, este cunoscutul om de litere francez André Gide.

După dramatica apostazie a unui Panait Istrati, iată și abjurarea răsunătoare a fostului burghez și aprig individualist Gide, care în ultima sa carte „Retour de l'U. R. S. S.” plânge lacrimi amare pe ruinele unei credințe înșelate și trădate de actualul regim din Rusia bolșevică. Iluziile infierbântate ale neofitului de acum trei ani s'au spulberat, în fața spectacolului hăd și odios pe care l'infățișează realitatea societății bolșevice”.

Și mai departe:

„E de mirare că unei inteligențe ascuțite ca aceea a lui Gide, i-au trebuit câțiva ani de frecventare morală și materială a bolșevismului, pentru a înțelege înșfârșit ceea ce restul oamenilor de bună credință înțelesese de mult și anume că comunismul înseamnă negațiunea libertății, a ori căruia fel de libertate, a personalității în ce are mai nobil și mai ideal și că se reduce, în ul-

tima analiză, doar la întregul unui conformism abrutizat, staurarea unei tiranii abrutizate (Din țara utopiei, pag. 112).

Astfel gândind, d. George Strat se ridică împotriva ori căruia dictatorial ce tinde spre supra-libertății individuale.

Totuși, lumea de azi tinde spre extreme. Între dreapta și stânga se dă marea luptă de extenuare din care nu se poate ca libertate astfel cum autorul o concepe de strălucit, să nu iasă înfrânt. D. George Strat refuză să se noască, și nu este o scădere de interes ca d sa, că această luptă duce fatal spre extremism stânga, adică spre comunism, împotriva căruia se ridică cu vehemență. Neîndoios, reacțiunea năvălită împotriva unui anumit număr de recrutează din mijlocul său de propagandă munismului. Pe de altă parte, liberalismul clasic a fost de timp, care învecșie pe toate curentele ideologice.

Autorul însă, să recunoască pe ideea de libertate pe care vremilor și a tuturor convingerilor politice, astfel că nu mai este supra acestui capitol.

D. George Strat este un portretist de mare talent, un ios evocator, calitate ce îl face pe moldovanul visător să se distingă în lumea literară. Sunt cu totul remarcabile ginele ce închină Regelui Alexandru al Sârbiei, lui Dimitrie Alexandresco și Mihail Kogălniceanu sau Notele dintr'o călătorie în țară, cari pot figura în orice teologie.

Amintirea păstrată fostului profesor de drept civil Dimitrie Alexandresco, vestitul Tololoi Iasi, i-a dat prilejul să scrie un teietor portret, din care deducem:

„Ceeace împiedecă într-o nebanuită progresul științific ra noastră, nu este atât de unor valori necunoscute, a creatori fecunzi și îndrăzneți, mai ales lipsa de răsănit, generoasă înțelegere și bucurie care ori ce muncitor pe teoreticualității are nevoie să conjurat în munca sa pe desinteresată, să fie susținut surile sale de îndoială și dine.

Va fi o mare victorie a lui românesc când vom fi smulgem din organismul național gelozia și invidia toare, care devastează ca un rat cancer sufletul atâtoro contemporanii noștri împiedecă a mărturisi fâșiș, față de creatori, față de valorile admirația cuvenită, spre iremediabilă a științei și prog (pag. 167).

„Notele dintr'o călătorie țară” cuprind treizeci de pag sunt culese din Ardeal, de bogate date istorice. În unei discuții a lor — le dăm să fie cetite, cum o pentru întregul volum.

Ion I. Popa

Viața sportivă

INFORMAȚIUNI

Petre Cristea a câștigat „Rallye-ul Interbalcanic“

Cinci români în primele șapte locuri

VENA, 16 — Probele de clasament ale Rallye-ului Interbalcanic s-au consumat, cunoscându-se succesul scontat. Românul Petre Cristea, învingându-l pe „Rallye-ului Monte Carlo“ a făcut și de rândul acesta o excepțională victorie, calificându-se și victorie, în marile competiții.

locul al cincilea, d-na Merz pe cel de al șaselea și R. Weinberg este al șaptelea în clasamentul general. Intre concurenții români s'au intercalat: d-na Papos (Grecia), care s'a clasat a doua și Katsikopoulos, ocupantul locului al patrulea. De remarcat că, cu excepția d-nei Papos ceilalți concurenți plesăși în primele 7 locuri au

luat plecarea din Brașov (România). În clasamentul rezervat doamnelor, primul loc este ocupat de d-na Asio (Turcia). Jugoslavul Radovan Savatilsch, plecat din Osijek, și-a asigurat victoria în lotul trăsurilor până la 1500 cmc. iar bulgarul Haimmer este primul clasat în categoria trăsurilor de mică cilindrită.

Ilustrul oaspe al României, d. Milan Hodza premierul Cehoslovaciei, va trece Joi seara la orele 9, prin gara Arad, unde i se va face o primire entuziastă. Publicul este rugat să ia parte la primire.

Camera de Muncă Arad, secția meseriașilor, aduce la cunoștința tuturor meseriașilor patroni

din orașul și Județul Arad că, începând cu data de 16 Iunie 1937, până la 26 Iunie 1937, se fac subscrierile de acțiuni la Creditul Național al meseriașilor. Subscrierile și ori ce informațiuni în legătură cu acestea se fac zilnic între orele 9—11 a. m. la d. Igna Ioan, secretarul secției meseriașilor din Camera de Muncă Arad, B-dul Carol Nr. 48.

Internaționalele 2 și 3 tac front unic pentru guvernul din Valencia

(Urmare din pag. 1 a)

După ce au ocupat localitatea Plencia, legionarii din formația „săgețile negre“ continuă înaintarea lor spre Rio Drivion, unde speră să sosească azi dimineață. În acest sector bascii nu opun nici o rezistență.

La Bilbao e panică și desorientare

SAINT JEAN de LUZ 17. — Casteran, consulul Franței la Bilbao a sosit aici și a împărțit ziaristilor următoarele impresii: „Naționaliștii înaintează numai pe piscuri și încercuesc în clipa de față aproape în întregime Bilbao. Lipsa unei aviații guvernamentale înlesnește sarcina escadrilelor naționaliste. În mod inevitabil orice rezistență a guvernamentalilor este imposibilă. Bilbao este absolut neatins, dar în prada panicii și desorientării celei mai profunde. Nu mai există nici un fel de organizare.

Naționaliștii a cucerit Gualdacano

VITTORIA, 17 (Rador). — A-

seară târziu naționaliștii au cucerit la Gualdacano ultima linie de rezistență a bascilor pe șoseaua Durango-Bilbao. Înainte de a părăsi Gualdacano au aruncat în aer fabrica de explozibile. Pierderile guvernamentalilor se ridică la 2000 morți și răniți.

VITTORIA, 17 (Rador). — Trupele catalane au deslănțuit ofensiva pe frontul Aragon spre a încerca o diversiune în folosul apărătorilor orașului Bilbao. Încercarea lor însă a dat greș.

O escadrilă compusă din 13 avioane guvernamentale a încercat să bombardeze Saragosa dar s'a retras de focul bateriilor anti-aeriene naționaliste.

Aviația guvernamentală a aruncat câteva bombe asupra Malagel.

Intre timp, cleștele se strâng din ce în ce mai tare în jurul orașului Bilbao. Naționaliștii au trecut râul Nervion, ocupând înălțimea San Domingo. Artileria și-a concentrat tragerea asupra portului Bilbao, împiedcând orice comunicații maritime.

Beogradski — A.M.E.F.A

Arădanii opun formația completă

Azi după amiază, la orele 19, pe arena „Gloria“ din Arad, va avea loc matchul internațional dintre A. M. E. F. A. și fosta campioană a Jugoslaviei, reductabil echipă Beogradski din Belgard.

danii s'au pregătit, alcătuindu-și echipa, care e aceeași din campionat.

Partida se anunță viu disputată dat fiind valoarea ambelor cluburi.

Credem, totuși, într-o victorie a celorlora arădane.

823.000 lei s'au încasat la matchul Ujpest-Venus

Încasările matchului Ujpest-Venus se cifrează la suma de 823.000 de lei. Din această rețetă Ujpest a primit suma de 270.000 lei ceace reprezintă 9000 pengő.

managerul pestanilor, a declarat că pentru matchul retur cu Venus nu va face nici o schimbare în formație.

În legătură cu matchul retur se anunță că se pregătește Venusului o primire din cele mai frumoase. Federația maghiară va publica în presă o serie de apeluri către sportivii din Budapesta, prin cari le va cere să participe la primirea „negrilor“.

Echipa pestană a părăsit Luni Bucureștii. Până la matchul retur cu Venus echipierii Ujpestului vor rămâne în stațiunea climaterică Göd, unde nu vor face decât antrenamente de condiție. Înainte de plecare d. Langfelder,

Apărarea anti-aeriană a țării în caz de război

D. ministru Radu Irimescu și d. general Telemac au întocmit un important proiect de lege

Ministerului Aerului și Marinei, care de multă vreme studiază problema importantă a apărării anti-aeriene, a teritoriului (activă și pasivă) a întocmit un proiect de lege în acest scop. Această lege va fi gata în foarte scurt timp și va rezolva

complet problema apărării în timp de război a teritoriului țării, precum și a populației.

Acest proiect este opera personală a d-lor Radu Irimescu, ministrul aerului și marinei și general Telemac, comandantul apărării teritoriului.

Cumpărați cele mai bune și mai efine haine pentru domni la firma IOSIF MUZSAY ARAD, STRADA BERTHELOT No. 2 (Vis a vis de Teatrul orașenesc).

Ce ascultăm la radio

Joi 17 Iunie 1937:

RADIO-ROMÂNIA RAD,O-BUCUREȘTI ORA DIMINETII 6 30 : Deschiderea emisiunii. — Gimnastică ritmică. — Radio jurnal. Concert de dimineață (discuri). Sfatul gospodăresc și medicale. 7.30 : Închiderea emisiunii 13 00 : Ora Culturale, Sport, Cota Dunării. 13.10 : Concert de prânz, Orchestra Gică Ștefănescu. 14.10 : Radio jurnal : Ora, Mersul vremii, Bursa, Știri interne și externe. 14 30 : Continuarea concertului. 15.00. Ultimele știri. 16.45 : ORA COPIILOR : Șezătoarea școlii primare No 16 de fete de sub dir. d-nei Elena Pascu „Întâmplare cu jucărioare“, piesă ra-

diofonică pentru copii, de N. Păpăntășiu. 19.00 : Ora, Mersul vremii. 19 03 : Concert de după amiază. Muzică distractivă (discuri). UNIVERSITATEA RADIO 20 10 : Tratamentul boalelor de ficat la stațiunile noastre balneare de Prof. Dr. C. Bacaloglu. 20.30 : George Ștefănescu (canto). 20.55 : Căciulata și alte ape similare, de Dr. Emil Teșosu. 21.10 : Concert de seară. Orchestra Radio, dir. de Const. Nottara: Muzică românească 22 30 : Sport, Radio-jurnal. 22.45 : Concert de noapte al Orchestrei Ionel Cristea, transmis dela restaurantul Bulevard. 23.45 : Jurnalul pentru străinătate în limba franceză și germană. 23.55 : Ultimele știri

„CORSO“, Arad Telefon 2065 5, 7 1/2 și 9 1/2 Plafon descoperit Prețuri reduse, lei 15 și 20 niși pe vecie cu RUBY KEELR și DICK POWELL

„VĂMĂTORULUI“, ARAD program senzațional, Iunie

The 2 Ernando duett de dans acrobatic LENARDT CLARIS, EVA MARIA, BARDOCZ BABI, LISETTE KNIESNER LILI BUDAI dansatoare acrobată

The 4 „NERMEȘAN“ vocal band

CAFENEA-RESTAURANT „ROYAL“ str. I. C. Brătlanu 27 TIMIȘOARA Prețuri reduse Muzică de primul rang Bună dispoziție

„Grădina de vară a RESTAURANTULUI AUER“ Mâncări și băuturi excelente. Atmosferă plăcută. — Muzică. — Dans. — Prețuri ieftine! Deschis până'n zori. Grătar special!

Bicicleta „BARONIA“ este marca anului 1937. — Cea mai perfectă marcă germană. Diamantul bicicletelor germane. — Intrunește avantajile tuturor mărcilor de biciclete. Toți trebuie s'o încerce spre a se convinge. Prețuri foarte reduse. Plata în rate avantajoase. Prospect gratuit. HAMMER SIGISMUND și FIUL ARAD, Bul. Reg. Ferdinand No. 27.

La Oradea folosiți hotelul și băile „Rimanoți“ Apă caldă și rece la orice oră, calorifer — tot confortul. Curățenie exemplară. Băi de aburi, cadă și bazin. Coafor, masaj și pedicură — Telefon 147. Autocar în gară la toate trenurile. Prețuri exemplar de reduse.

O importantă modificare adusă legii conversiunii datoriilor agricole

Un nou termen de grație acordat debitorilor intrați în conversiune. — Textul decretului lege apărut în „Monitorul Oficial“

Prin decretul lege nr. 2525 apărut în „Monitorul Oficial“ nr. 134 din 15 Iunie s'a decretat următoarele:

Creditorii nemulțumiți de propunerile debitorilor

ART. 1. — Creditorii care nu au acceptat și nu vor accepta aranjamentele încheiate sau aranjamentele, propuse în termenele prevăzute de legea pentru înlesnirea și refacerea creditului din 20 Aprilie 1935 și pe baza articolelor 50 și 52 din legea din 7 Aprilie 1934, vor trebui

să facă declarații în acest sens, la tribunalul domiciliului debitorului, în termen de 40 zile de la publicarea în Monitorul Oficial a prezentului decret lege.

Creditorii care vor face asemenea declarații vor fi supuși dispozițiilor capitolului 3 al legii din 7 Aprilie 1934, cu modificările de mai jos:

Prin derogare de la art. 43 din legea din 7 Aprilie 1934, termenul de grație va fi de 15 ani, cu începere de la data prezentului decret-lege nu se va putea executa decât după expirarea termenului de grație, fără însă a putea fi capitalizată

dispozițiuni pentru înlesnirea și refacerea creditului din 20 Aprilie 1935.

Nefacerea declarațiilor

ART. II. — Nefacerea declarațiilor prevăzute de articolul precedent în termen legal, echivalează cu o acceptare revocabilă din partea creditorului a aranjamentelor încheiate sau propuse, potrivit art. 50 și 52 din legea din 7 Aprilie 1934, completată cu dispozițiunile legii din 20 Aprilie 1935.

Aranjamentele cu băncile

Art. III. În cazul când vreunul din aranjamentele încheiate de Instituțiile de Credit, conform art. 52, alin. 1, din legea din 7 Aprilie 1934, s'ar fi atacat, conform art. 25 din legea din 20 Aprilie 1935, pe motivul de neîntrunire valabilă a majorității legale, instanțele de judecată vor ține seamă, la socotirea majorității și de adeziunile ce s'ar fi produs chiar după încheierea procesului-verbal, prevăzut de art. 25 al legii din 20 Aprilie 1935 și până la darea unei hotărâri definitive de anulare.

Un nou impozit

Orice sumă ce se va încasa din creanțe sau dobânzi, conform prevederilor prezentului articol, va fi supus unui impozit de 50 la sută, care se va reține și vărsa de debitor la Banca Națională a României, în contul „Fondului Național al Aviației“, sub sancțiunile prevăzute de legea contribuțiilor directe, cu privire la impozitul mobilier.

Această din urmă dispoziție nu se aplică creditorilor care în

termen de 2 ani de la prezentul decret-lege ar încheia cu debitorul o transacție prin care creanța ar fi redusă cu cel puțin valoarea impozitului de mai sus.

Sunt considerați creditorii opoziți la cererile de aranjament ale debitorilor prevăzuți de alin. 1 al prezentului articol numai acei creditorii care au intentat în termenul legal acțiunea în anulare a aranjamentului, prevăzut în art. 25 al legii privitoare la unele

Anchetele noastre în B. h.

Hoinărind prin Oradea

XI.

Tot despre colonii — tot despre Ioșia

Precipitarea evenimentelor întârziează uncori pe gazetari să-și ducă la stărușit ceea ce a început. Noi însă, cum avem incomodul obicei (incomod pentru cei cari îi înfierăm aci) al memorizării perfecte, ne vom ține cuvântul și printre alte evenimente survenite, independent de voința noastră, vom continua, — cu mici pauze, — campania de demascare a cărdășilor dăunătoare orașului.

Luptând cu penița, drept armă servim de două ori moralitatea socială, întâi aducem la cunoștința gospodarilor din fruntea municipiului stări de fapt pe care nu le văd, nu le aud (poate le cunosc mai bine decât noi, dar nu vor să le audă

și să le vadă), pentru îndreptarea răului și al doilea și cel mai important serviciul ce l'facem este apărarea locuitorilor urbei, demascând toate falsele și pretinsele griji pentru prosperarea orașului. Și fiindcă veni vorba despre demascare, promitem că după terminare-acestei „hoinăreli“ să trecem cu tot curajul la demascarea tuturor ambușacilor, profiturilor și făcarnicilor, cari prin falsitate, prin lipsa totală de loialitate caută să inducă în eroare semenii lor.

Până la acest nou gen de „hoinăreală“ prin diversitatea caracterelor de lichele vom căuta să explicăm...

alunzi, din modestul salariu ce i-l-ar fi oferit, în plus, acea instituție și-ar fi schimbat arcurile la mașină.

Nu ne va surprinde de fel o nouă interpelare asupra stării mizerabile în care se află strada Mărășești.

Și aci sărmanul „lov“ municipal are o căsușă. Deci și această stradă nouă (?) va trebui reparată.

Mei prudenți ar fi fost din partea d-lui Virgil Givulescu dacă făcea, sau dacă ținea morțiș să arate obștei ce populează această urbe vestică a țării, trebuia întâi să arate Comisiunii intermare starea degradantă a coloniilor Nilges, Diana, etc. să înfățișeze în cuvinte aspre lipsa instalațiilor de apă, lumină, canal și n' deosebi lipsa pavajelor și a trotuarelor. Pe așa zisele străzi cu denumiri istorice crește iarba în voie, încât dacă d. Givulescu ar avea ideea unei creșterii de animale domestice, ar putea folosi străzile să și îngrășe porci, viței și capre făcând totodată un serviciu estetic orășenesc.

Nu ne surprinde de fel, toate aceste dejușări, toate aceste sofisme servite cu tupeu, locuitorii fiind obișnuși suficient să primească stările de fapt așa cum înțeleg conducătorii municipali să le manevreze. Oamenii au ajuns la așa saturație de toată vorbăria ce se face, încât nici nu mai iau în seamă aceste declarațiuni solemne și de comedie. Noi, însă, în aceste coloane de luptă deschisă, vom întâmpina cu curaj ori ce încercare de făcarnicie rânjând pe poziție până la proba concretă a vorbelor transformate în realități.

Teo Clir

Tâlcul unei interpelări

Spuneam în ultima noastră incursiune prin mult lipsita de instalațiuni municipale, colonia Ioșia, că proaspătul consilier comunal d. V. Givulescu ar fi sesizat „culturi de microbi, băltoace și moctirle“ etc., tot pericolul unei epidemii distrugătoare de populație, de chiriști, de chiriși și cărciumari și în consecință posibilitatea de a se vedea d. Givulescu cu casa goală, cu cărciuma neînchiriată.

A mai fost d. Givulescu consilier comunal, în alt rând, dar atunci probabil casa și cărciuma erau numai în stare de proiect și nu era momentul să interpeleze Onor. Comisiunea Interimară pe chestia „culturi de microbi“, fiindcă există de când lumea un consemn al afacerismului. „Tăcerea“, care aduce spor în treburi.

Nu este exclus ca această interpelare, această grijă omenească de igienă necăjiților coloniști să fie pornită dintr'un adevărat sentiment umanitar, dar prea is

bește simultaneitatea cu care sesizează și hârtoapele de pe strada Cantemir.

Cere d. Consilier Givulescu, prinde d. edil, cu aceste griji de stradă să fie pe loc nivelate.

Și aci găsim „tâlcul“ altitudinii de mare îndrăzneală a d-lui Consilier „Pe strada Cantemir locuiește! Este foarte probabil ca ficialii sau rinchii d-lui secretar al Camerii de muncă Virgil Givulescu să fie suterinzi. Deosemena este foarte probabil ca arcurile dela automobilul d-lui profesor V. Givulescu să se fi uzat și sdruncnăturile, hurducăiala, provocată de „rablismul“ auto-ului să-i cauzeze indispoziții, sau stări ușoare maladive. Poate dacă ar fi fost mai multă vreme consilier comunal, și pe lângă această funcțiune de gospodar ar mai fi fericit cu munca d sale laborioasă și alte instalațiuni de stat pentru o cât mai spornică propoșire (a instituțiilor, nu a d sale...) a colectivității și o diriguia spre bine, poate, repetăm,

Știri și fapte din Arad

6 servitoare își jefuiesc patronul. În repetele rânduri am scris la această rubrică de cazuri similare și în repetele rânduri am atras atenția tuturor ca înainte de angajarea unei servitoare să cerceteze la poliție dacă angajata nu are cazier, cu fapte mici ori mai mari la activul ei și cari să arate măsura în care se va putea încrede patronul în ea. Acel cari au dat escultare sfaturilor noastre practice, n'au fost expuși surprizelor neplăcute, să-și găsească într'o zi dulapurile goale, obiectele de valoare dispărute, odală cu plecarea servitoarei.

Zilele trecute a fost anunțat la poliție un furt de haine, ce ating respectabila sumă de 20.000 lei.

Furtul a fost comis la dr. Lazăr Nici directorul Palatului Cultural. Organele polițienești au investigat cercetări minuțioase, cari n'au lăsat rezultatul să în-

lăzrie. Din capul locului a căzut asupra servitoarei după ce mai multe erau interogate și sub bărilor încrucișate, ea mărturisiri complete.

Fosta servitoare, reș, ajutată de concubinul Szeifert, au ales un prielnic când nimeni nu să și au luat cu ei la convenit. Fiind deștept arătat unde sunt hainele.

După furt, imediat să le pleseze la dîrtă cianți unde au și fost dacă la angajarea servitoarei cercetat puțin numele identității ei, s'ar în nu este novice în a face, cu oasă recidivistă, este și concubinul ei.

Ambii, cu acele fapte, fost înaintași Parchetului.

Ultima oră

Groznică nenorocire în schela Țicani

3 morți și numeroși răniți

MORENI, 17. — O groznică explozie s'a produs ieri la stația de compresare a petrolului în schela Țicani.

În urma exploziei au fost răniți 13 lucrători. Dintre aceștia au murit 3 în drum spre spitalul din Moreni.

Între cei răniți se află și inginerul Iacomi care se găsea în

stația de pompare produs explozia.

La locul exploziei autoritățile din Moreni pînă.

Numele răniților: G. Virgil, Brutaru Ion, Hagiu Toader, Simeon Ion Petrescu, Constantin Stelian Ionescu, Stanescu și alții.

Vizita d-lui Hodza va avea urmări importante

Declarațiile premierului cehoslovac făcute

BUCUREȘTI, 17. — D. Milan Hodza a primit ieri după amiază pe reprezentanții presei la legatia Cehoslovaciei.

D. S. a mulțumit pentru elogiile ce i-au fost aduse de presa română. După ce a arătat că vine la București pe care-l vede după 24 ani, d. S. și-a exprimat admirabila impresie pe care a avut-o cu ocazia audienței acordată de M. S. Regele Carol, un mare cunoscător al tuturor problemelor de politică externă la ordinea zilei.

D. S. a declarat că nu poate spune foarte multe înaintea publicării comunicatului care se va întâmpla după întrevăderea și cu d. Stoiadinovici. Mica Antantă se găsește pe aceeași linie de conduită, iar unitatea ei nu a suferit

nimic.

Chiar înainte de a d. Stoiadinovici, d. S. vîngerea că va avea totală și a primului ministrului cehoslovac asupra problemei teresează toate statele înțelegere. Mai de tîrziu se va găsi calea strînsă pentru o colaborare nomică a statelor bazele rean, gîsindu se o cale pentru toate problemele constructive.

Din întrevăderile avute ducătorii politici români că vizita d-sale va avea fructuoasă pentru ambele țări. Rezultatele se vor curând în toate domeniile, financiar, economic, lea inzeștrării armatei.

Tronul Bulgariei are moștenitor

M. Sa Regina Ioana a născut un

SOFIA, 17. (Rador). — Un comunicat oficial anunță: ieri în zorii zilei M. S. Regina Ioana a dat naștere unui copil de sex masculin, Prințul Moștenitor al Bulgariei.

Dimineața la orele 6 a fost chemat la palat d. Kios Eivanoff, președintele Consiliului și d. Ognianoff, ministrul justiției pentru a autentifica nașterea.

La orele 9, 101 lovituri de tun

au anunțat nașterea Prințului Moștenitor. Toate clopoțele în Sofia au început atunci să bată.

Mulțimea strînsă pe străzile din jurul Palatului imperial mînd fără încetare pe Regina, apoi s'a îndreptat drala Alexandru, unde se afla un serviciu religios.

Școlarii au fost scoși din cursuri și ziua de ieri a fost mată zi de sărbătoare.